

Sygnatura akt XI C 1534/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 6 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Małecka

Protokolant: Agnieszka Łuciów

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko D. M.

o zapłatę

I. oddała powództwo w całości;

II. ustala, że koszty postępowania ponosi strona powodowa.

Sygn. akt XI C 1534/13

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym dnia 25 lipca 2012 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie strona powodowa (...) w W. domagała się zasądzenia od pozwanego D. M. kwoty 26.732,78 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 13.350,60 zł od dnia 27 października 2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 697,93 zł od dnia 26 lipca 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 22,00 zł od dnia 27 października 2011 r. do dnia zapłaty i od kwoty 12.662,25 zł od dnia 26 lipca 2012 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, iż nabyła w dniu 26 października 2011 r. w drodze przelewu wierzytelności od (...) Bank S.A. wierzytelność wobec pozwanego z tytułu niespłaconego kredytu udzielonego na podstawie umowy numer (...) z dnia 23 października 2006 r. Na dochodzona pozwem należność składają się: kapitał w wysokości 13.350,60 zł, płatny do dnia 26 października 2011 r., odsetki umowne na kwotę 697,93 zł, płatna do dnia 25 lipca 2012 r., koszty windykacji w wysokości 22,00 zł, płatne do dnia 26 października 2011 r. oraz odsetki karne w kwocie 12.6562,25 zł, których płatność została określona na dzień

25 lipca 2012 r.

W dniu 11 września 2012 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W dniu 14 października 2012 r. pozwany D. M. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości, wskazując, iż strona powodowa nie przedstawiła umowy cesji wierzytelności, o której mowa w pozwie.

Postanowieniem z dnia 26 października 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu.

Na rozprawie w dniu 1 sierpnia 2013 r. pozwany zarzucił, że pierwotny wierzyciel (...) Bank S.A. występował przeciwko niemu z żądaniem zapłaty należności wynikających z przedmiotowej pożyczki, a orzeczenie wydane w tamtej sprawie uprawomocniło się.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 1 sierpnia 2013 r. sąd udzielił pozwanemu terminu 4 tygodni na wskazanie, czy toczyło się już postępowanie dotyczące przedmiotowej wierzytelności.

W zakreślonym terminie pozwany D. M. nie wskazał, czy z powództwa pierwotnego wierzyciela (...) Bank S.A., czy też z powództwa strony powodowej (...) w W. toczyło się postępowanie o zapłatę należności z przedmiotowej umowy pożyczki.

Pozwany D. M. w dniu 28 sierpnia 2013 r. złożył pismo przygotowawcze, w którym podniósł zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia.

Wezwana do ustosunkowania (w szczególności do wyjaśnienia naliczania odsetek karnych od kwot niespłaconego kapitału od dnia 1 października 2007 r.) strona powodowa w piśmie z dnia 12 września 2013 r. zarzuciła, iż złożony przez pozwanego zarzut jest spóźniony, a pozwany nie przedstawił żadnych okoliczności uzasadniających złożenie tego zarzutu na obecnym etapie postępowania. Jednocześnie (...) w W. wskazał, że roszczenia z niekwestionowanej przez pozwanego umowy kredytu są wymagalne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 października 2006 r. D. M. zawarł z (...) Bankiem S.A. we W. umowę europożyczki na karcie V., na mocy której bank udzielił pożyczki w wysokości 14.284,34 zł (stawiając do dyspozycji pożyczkobiorcy kwotę 12.000,00 zł), której stałe oprocentowanie wynosiło 16% w skali roku (§ 1). Zgodnie z postanowieniami § 2 pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty pożyczki w 36 miesięcznych ratach, przy czym ostatnia – wyrównawcza – rata miała być płatna dnia 23 października 2009 r. Raty miały być pobierane przez bank z rachunku bieżącego pożyczkobiorcy i zaliczane w ustalonej kolejności: na opłaty i prowizje związane z prowadzeniem konta osobistego, koszty windykacji, odsetki karne, odsetki umowne od kapitału przeterminowanego, kapitał przeterminowany, odsetki umowne bieżące, raty kapitałowe bieżące.

Jednocześnie pożyczkobiorca zawarł umowę o limit kredytowy i kartę kredytową, na podstawie której bank miał prowadzić dla pożyczkobiorcy rachunek służący do korzystania z limitu kredytowego w wysokości od 1.000 do 1000.000 zł i karty kredytowej (§ 4).

/dowód: umowa z dnia 23.10.2006 r. – k. 13-17/

Dnia 26 października 2011 r. została zawarta umowa przelewu wierzytelności, której stronami były: (...) Bank S.A. i (...) w W., na mocy której bank sprzedał funduszowi portfel wierzytelności.

/dowód: umowa z dnia 26.01.2011 r. – k. 210-22/

W dniu 16 listopada 2011 r. został sporządzony przez (...) Bank S.A. wyciąg z ksiąg bankowych numer (...), w którym wskazano iż

/dowód: wyciąg z ksiąg bankowych – k. 34/

W dniu 14 stycznia 2013 r. został sporządzony „Częściowy wykaz wierzytelności do umowy o przelew wierzytelności z dnia 26 października 2011 r.” między (...) z siedzibą we W. a (...) w W., w którym wskazano, iż zadłużenie D. M. wynosi 26.732,78 zł, a składają się na nie: kapitał w kwocie 13.350,60 zł, płatny do dnia 26 października 2011 r., wynikający z dokumentu (...) z dnia 23 października 2006 r., odsetki umowne w kwocie 697,93 zł, płatne do dnia 25 lipca 2012 r., wynikające z dokumentu (...) z dnia 23 października 2006 r., koszty windykacji w wysokości 22,00 zł, płatne do dnia 26

października 2011 r., wynikające z dokumentu PG/06209436/KW z dnia 23 października 2006 r. oraz odsetki karne w kwocie 12.662,25 zł, płatne do dnia 25 lipca 2012 r., wynikające z dokumentu (...) z dnia 23 października 2006 r.

/dowód: częściowy wykaz wierzytelności – k. 27/

Dnia 14 stycznia 2013 r. sporządzono zawiadomienie skierowane do D. M., a zawierające informację do zawarcia umowy przelewu wierzytelności między (...) Bank S.A. a (...) w W. i wezwanie do zapłaty kwoty 28.018,75 zł.

/dowód: pismo z dnia 14.01.2013 r. – k. 270/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ strona powodowa (...) w W. nie wykazała faktycznego przejścia uprawnień na swoją rzecz, a nadto dochodzone roszczenie było przedawnione.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Strona powodowa nie wykazała bowiem w sposób nie budzący wątpliwości, że służy jej wierzytelność wobec pozwanego D. M. w określonej w pozwie wysokości, a w szczególności że doszło do skutecznych czynności przenoszących wierzytelność z pierwotnego kontrahenta pozwanego ((...) Bank S.A.) na stronę powodową. Oznacza to, że strona powodowa nie wykazała, że służy jej legitymacja czynna w tym postępowaniu.

Legitymacja czynna, jak i bierna jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy, badaną przez sąd w chwili orzekania, gdyż jej brak po stronie choćby jednej ze stron postępowania skutkuje oddaleniem powództwa. Podlega ona badaniu sądu z urzędu gdyż w przeciwnym razie sąd nie mógłby wydać rozstrzygnięcia co do istoty sprawy zgodnego z prawdą obiektywną.

W pierwszej kolejności należy przytoczyć art. 509 § 1 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2 art. 509 k.c.). Na skutek przelewu wierzytelność cedenta (dotychczasowego wierzyciela) przechodzi na cesjonariusza (nabywcę wierzytelności) w takim stanie, w jakim dotychczas istniała. Zasadniczo cesja nie wpływa na kształt wierzytelności, zmienia się jedynie podmiot uprawniony do żądania świadczenia.

Z dołączonej przez stronę powodową umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy (...) Bankiem S.A. a (...) w W. w dniu 26 października 2011 r. nie wynika, iż jej przedmiotem jest wierzytelność przysługująca wobec pozwanego. Umowa ta bowiem określa jako swój przedmiot wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w załącznikach. Jednocześnie dołączone do akt sprawy informacje o wierzytelnościach będących przedmiotem umowy nie identyfikują i nie indywidualizują w sposób dostateczny przedmiotu przelewu. Należy zauważyć, że „Częściowy wykaz wierzytelności do umowy o przelew z dnia 2011-10-26” (k. 27) nie jest dokumentem w rozumieniu art. 245 k.p.c., ponieważ nie jest podpisany. Nadto został on sporządzony dnia 14 stycznia 2013 r., a więc dłuższy czas po sporządzeniu umowy o przelew wierzytelności i brak jest wyjaśnienia braku korelacji czasowej między datą powstania innego środka dowodowego, jakim „Częściowego wykazu wierzytelności” a sporządzeniem umowy o przelew wierzytelności.

Z przedłożonej przez stronę powodową umowy przelewu wierzytelności nie sposób wywieść, aby jej przedmiotem była wierzytelność przysługująca (...) Bank S.A. przeciwko pozwanemu D. M.. Tym samym dokument ten nie potwierdza, aby (...) w W. nabył wierzytelność przeciwko pozwanemu i wstąpił w miejsce dotychczasowego wierzyciela, co z kolei uprawniałoby go do żądania spełnienia świadczenia.

Nadmienić w tym miejscu należy, iż przelew jest umową, z mocy której wierzyciel (cedent) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi więc wierzytelność na nowego wierzyciela. Podstawowym wynikiem przelewu wierzytelności jest

sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia.

Przenosząc powyższe na grunt okoliczności faktycznych rozpatrywanej sprawy, konsekwencją nie wykazania przez powoda, iż umową przelewu z dnia 26 października 2011 r. doszło do przeniesienia na (...) w W. wierzytelności przysługującej zbywcy wobec pozwanego, jest również nie wykazanie zakresu i stanu tej wierzytelności.

Sąd uznał, że strona powodowa nie udźwignęła ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić przy czym trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN z dnia 22.11.2001 r., sygn. I PKN 660/00, publ. Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądania. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa.

Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. I CKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

Wobec powyższego i w myśl art. 232 k.p.c. to strona powodowa była obowiązana wskazać dowody dla stwierdzenia faktu nabycia praw wynikających ze wskazanej w pozwie umowy pożyczki i powinna liczyć się z negatywnymi konsekwencjami jego nieudowodnienia w postaci oddalenia powództwa.

Pozwany uchylając się od spełnienia świadczenia podniósł zarzut przedawnienia wskazując, że zgodnie z art. 118 k.c. roszczenie strony powodowej uległo przedawnieniu.

Stosownie do art. 117 § 2 k.c. ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie o charakterze majątkowym, po upływie terminu przedawnienia może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Przedawnienie roszczenia może być spełnione przez zobowiązanego, lecz uprawniony nie może dochodzić nakazania jego przymusowego wykonania.

Do roszczeń z tytułu zapłaty z tytułu umowy pożyczki udzielonej przez bank stosuje się przepis art. 118. k.c., zgodnie z którym – o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej – termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Nie budzi wątpliwości w okolicznościach niniejszej sprawy, że roszczenie strony powodowej dotyczy świadczeń, udzielonych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Dlatego też okres przedawnienia wynosi 3 lata.

W myśl art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Zgodnie z poglądami wyrażanymi w doktrynie i w orzecznictwie wymagalność jest to stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności, przy czym chodzi tu o stan o charakterze obiektywnym, który ma swój początek w momencie uaktywnienia się wierzytelności.

W niniejszej sprawie pierwotne terminy wymagalności określał § 2 umowy pożyczki z dnia 23 października 2006 r., który wskazywał, że pożyczkobiorca spłaci pożyczkę w 36 miesięcznych ratach, płatnych począwszy od miesiąca

następującego po udzieleniu pożyczki, a termin płatności ostatniej raty został określony na dzień 23 października 2009 r. Wobec faktu, iż pozew w niniejszej sprawie został wniesiony dnia 25 lipca 2012 r., oznaczałoby to, iż 3 ostatnie raty (płatna: 23 sierpnia 2009 r., 23 września 2009 r. i 23 października 2009 r.) nie uległy przedawnieniu. Jednakże sąd miał na uwadze, że pierwotny wierzyciel naliczał już odsetki karne od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 13.350,60 zł (a więc nieznacznie mniejszej, niż kwota udzielonej pożyczki w kwocie 14.284,345 zł) już od dnia 1 października 2007 r., co wynika wprost z treści pisma strony powodowej z dnia 16 kwietnia 2013 r. (k. 33). W związku z tym należy uznać, że już w dniu 1 października 2007 r. cała kwota dochodzonego kapitału była wymagalna (prawdopodobnie na skutek wypowiedzenia umowy pożyczki przez (...) Bank S.A.) – w przeciwnym razie nieuzasadnione byłoby naliczanie od tej sumy odsetek za opóźnienie. Natomiast fakt naliczania odsetek oznacza, że najpóźniej w dniu 1 października 2007 r. całe roszczenie z tytułu kapitału było wymagalne, a wobec tego za wymagalne w tej dacie należy też uznać roszczenie o zapłatę odsetek umownych. Strona powodowa nie wskazała w żaden sposób wymagalności roszczenia z tytułu kosztów windykacji (nie wykazała również zasadności świadczenia w tym zakresie) w kwocie 22,00 zł.

Okoliczność naliczania odsetek umownych od dnia 1 października 2007 r. uzasadnia przyjęcie tego terminu jako daty początkowej biegu okresu przedawnienia. Dlatego też całe roszczenie trzeba uznać za przedawnione wobec wytoczenia powództwa w dniu 25 lipca 2012 r.

Strona powodowa zarzuciła, że zgłoszony przez pozwanego D. M. zarzut przedawnienia jest spóźniony. Pozwany zgłosił zarzut po upływie terminu do uzupełnienia sprzeciwu od nakazu zapłaty oraz po terminie pierwszej rozprawy. Lecz sąd miał na uwadze treść przepisu art. 503 § 1 zd. 2 k.p.c., który stanowi, iż w sprzeciwie od nakazu zapłaty (którego pozwany D. M. nie złożył, mimo wezwania zawartego w zarządzeniu z dnia 18 maja 2013 r.) pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz w całości, czy w części, przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, oraz okoliczności faktyczne i dowody oraz art. 503 § 1 zd. 3 k.p.c., zgodnie z którym sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w sprzeciwie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Należy mieć na względzie, że tylko zaniechanie zgłoszenia w sprzeciwie zarzutów, o których mowa w art. 25 § 2 k.p.c., art. 1105 § 2 i § 3 k.p.c. (zarzutów, które strona jest zobowiązana do zgłoszenia przed wdaniem się w spór) powoduje utratę możliwości zgłaszania ich w dalszym toku postępowania, natomiast niepodniesienie innych zarzutów podlega ogólnym regułom obowiązującym w postępowaniu. Dlatego też sąd należało sięgnąć do art. 207 § 6 k.p.c., w myśl którego sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Ponad wszelką wątpliwość zgłoszenie przez pozwanego zarzutu przedawnienia przed terminem drugiej rozprawy (wyznaczonej z innych względów niż zarzut przedawnienia zgłoszony przez pozwanego) oraz ustosunkowanie się przez stronę powodową jeszcze przed nadejściem wyznaczonego terminu posiedzenia nie spowodowało zwłoki w rozpoznaniu sprawy, a okoliczność ta jest wystarczającą przesłanką do rozpoznania zarzutu zgłoszonego przez pozwanego na dalszym etapie postępowania. Podniesienie tego zarzutu nie wpłynęło w żaden sposób na przedłużenie sprawy – powodem kolejnych odroczeń posiedzeń była choroba sędziego referenta i brak potwierdzenia zawiadomienia pełnomocnika strony powodowej o terminie rozprawy, nie zaś konieczność podjęcia czynności związanych z rozpoznaniem zgłoszonego przez pozwanego zarzutu.

W związku z przedawnieniem należności głównej przedawnieniu uległy także należne odsetki od kwot za poszczególne okresy rozliczeniowe, które przedawniają się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (uchwała 7 sędziów SN z dnia 26.01.2005 r., sygn. III CZP 42/04, publ. OSNC 2005/9/149).

Z uwagi na powyższe sąd oddalił powództwo orzekając jak w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach w punkcie II zostało oparte o przepis art. 98 k.p.c., który nakłada na stronę przegrywającą obowiązek zwrotu przeciwnikowi kosztów celowej obrony i dochodzenia praw, statuując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Sąd nie obciążył strony powodowej kosztami postępowania z uwagi na fakt, iż pozwany nie zgłosił, by poniósł jakiegokolwiek koszty związane z postępowaniem.

Z tych względów sąd orzekł jak w wyroku.

Zarządzenie:

1. odnotować w kontrolce środków odwoławczych;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi strony powodowej bez pouczenia;
3. kalendarz 14 dni.